

**ACADEMIA DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI
SECȚIA ȘTIINȚE ALE VIEȚII**

Bd. Ștefan cel Mare 1
MD-2001, Chișinău, Republica Moldova
Tel/Fax: /373-22/ 27-24-53,
/373-22/ 27-07-57
E-mail: ssv.asm.md@gmail.com,
sectiamed@asm.md, ssagricola@rambler.ru

**ACADEMY OF SCIENCES
OF MOLDOVA
SECTION LIFE SCIENCES**

Ștefan cel Mare Ave., 1
MD-2001 Chisinau, Republic of Moldova
Tel/Fax: /373-22/ 27-24-53,
/373-22/ 27-07-57
E-mail: ssv.academia@gmail.com,
sectiamed@asm.md, ssagricola@rambler.ru

AVIZUL CONSULTATIV AL SECȚIEI ȘTIINȚE ALE VIEȚII A AȘM

asupra raportului științific al proiectului 24.80013.7007.1M ” Developing innovative solution for mitigation of drought effects”, din cadrul concursului ”Proiecte multilaterale”, director de proiect: Dr. bab. Sturza Rodica, Prioritatea III. Biotehnologii și Protecția Mediului, Universitatea Tehnică a Moldovei, perfectat în baza audierii raportului și a concluziilor experților confidențiali

1. Atingerea scopului și obiectivelor, exprimate prin rezultatele obținute

Scopul și obiectivele au fost obținute prin : elaborarea unei proceduri de analiză a conținutului de ftalați din apă și sol, evaluarea materialelor sintetice capabile de sorbție/biosorbție a ftalaților

2. Diseminarea rezultatelor obținute (numărul de publicații, brevete de invenție, participarea la conferințe și expoziții)

Rezultatele cercetărilor au fost prezentate la două conferințe internaționale, dintre care la una, care a avut loc în cadrul UTM pe 17-18 octombrie 2024 ("Modern Technologies in the Food Industry-2024"), iar la alta- la Universitatea "Vasile Alecsandri" din or. Bacău, România în perioada 22 -24 mai 2024 (19th International Conference of Constructive Design and Technological Optimization in Machine Building). În acest an s-a reușit publicarea a 2 teze în lucrările Conferințelor științifice internaționale (Proceedings of the International Conference "Modern Technologies in the Food Industry- 2024" și The works of the 19th International Conference OPROTEH - Goals and expectation for university and industry), dintre care prima avut loc în Chișinău, iar alta- peste hotare. Pe lângă aceasta două articole ale echipei de cercetători sunt planificate pentru publicare în anul în curs în reviste internaționale de prestigiu și anume :1)Journal of Materials Chemistry cu I.F. de 5.7 și 2)Nanomaterials, cu I.F. de 4.4.

3. Valoarea socio-economică a rezultatelor obținute

Pe lângă importanța științifică incontestabilă, cercetarea respectivă are și o valoare aplicativă deosebită atât privind asanarea mediului ambient, în general, cât și pentru sănătatea publică(ftalații deteriorează foarte mult funcția glandelor endocrine, având și alte acțiuni negative), Impactul social reiese, în primul rând, din situația actuală atât în RM, cât și în alte țări ale lumii cauzată de contaminarea excesivă a mediului înconjurător cu diverse obiecte din mase plastice, la obținerea

căroră în calitate de plastifianți se folosesc în mare măsură ftalații, dar și contaminarea cu diverse cauciucuri, lacuri, vopsele, care de asemenea, pot conține aceste substanțe periculoase. Și din punct de vedere economic poate fi menționat faptul, că echipa de cercetători au obținut biocharul din deșeuri Agricole, care contribuie la aplicarea în practică a principiilor bioeconomiei circulare.

4. Eficiența colaborării între organizația din R. Moldova și partenerii de peste hotare

Echipa de cercetători colaborează la nivel național cu Institutul de chimie, Universitate de Stat din Moldova, I.P. Laboratorul central de testare a băuturilor alcoolice și nealcoolice și a produselor conservate. Și la nivel internațional echipa are o colaborare fructuoasă cu Asociația Română de Mediu și Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Tehnologii Izotopice și Moleculare din Cluj – Napoca, România, cu Universitatea Ben-Gurion din Negev, Israel și cu Universitatea din Cukurova, Turcia. Această colaborare a permis aprofundarea atât a nivelului științific, cât și a celui aplicativ a cercetării.

5. Pregătirea cercetătorilor în cadrul proiectului prin doctorat/postdoctorat

În proiect participă și 2 tineri, din care 1 este cu grad de doctor în științe. Proiectul are o dotare foarte bună cu aparate și consumabile, deci, cercetătorii tineri au toată posibilitatea de a efectua teze științifice de doctorat și postdoctorat.

Punctajul mediu acordat: 30,0

Concluzii și recomandări:

Există posibilitatea implementării rezultatelor obținute și în cadrul proiectelor ulterioare de diferite tipuri. Sorbenții propuși în cadrul cercetării pot fi utilizați la reținerea ftalaților în stații de epurare a apelor, ca soluție pentru mediu și sănătatea populației. Biocharul utilizat pentru purificare se obține din deșeuri agricole, fiind atins un obiectiv al bioeconomiei circulare.

Se propune calificativul general: Foarte bine

Conducător al
Secției Științe ale Vieții
acad.

Eva Gudumac

Secretar Științific al Secției
Dr.

Gabriela Romanciuc